



# Omzendbrief met betrekking tot de toelating en erkenning voor hoevezuivelproducenten en het gebruik van de autocontrolelegidsen

<b>Referentie</b>	<b>PCCB/S3/1136184</b>	<b>Datum</b>	<b>24/01/2025</b>
Huidige versie	4.1	Van toepassing vanaf	<b>Datum van publicatie</b>
Trefwoorden	Toelating, erkenning, autocontrolelegids, hoevezuivel		

<b>Opgesteld door</b>	<b>Goedgekeurd door</b>
De Zutter Nathalie, attaché	Beullens Katrien, directeur-generaal a.i.

## 1 Doel

Deze omzendbrief verduidelijkt wanneer een hoevezuivelproducent een toelating of een erkenning bij het FAVV nodig heeft. Daarnaast geeft deze omzendbrief aan welke autocontrolelegidsen voor de zuivelsector van toepassing zijn.

## 2 Toepassingsgebied

Operatoren die melk produceren en deze op het landbouwbedrijf verwerken tot zuivelproducten die ze in de handel brengen.

## 3 Referenties

### 3.1 Wetgeving

Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden;

Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne;

Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende de vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong;

Koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen;

Koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne;

Ministerieel besluit van 8 augustus 2008 tot vaststelling van de bijzondere modaliteiten voor een melding met het oog op registratie of een aanvraag voor toelating en/of erkenning bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

## 3.2 Andere

G-002: Gids autocontrolesysteem zuivelindustrie;

G-007: Gids voor de invoering van een autocontrolesysteem voor de detailhandel in voedingswaren;

G-023: Gids voor de invoering van een autocontrolesysteem in de Horecasector;

G-034: Autocontrolegids voor de productie en verkoop van zuivelproducten op het landbouwbedrijf;

G-044: Generieke autocontrolegids voor de B2C-sector;

FAQ – Gids autocontrolesysteem zuivelindustrie.

## 4 Definities en afkortingen

ACT: Plaats - Activiteit - Product ; deze combinatie definieert de activiteit, uitgevoerd door de operator, aan de hand van:

- de plaats (bijv. PL42 – Landbouwbedrijf)
- de aard van de activiteit (bijv. AC28 – Houden)
- het product (bijv. PR109 – Schapen en geiten)

Elke ACT heeft een specifieke omschrijving. De ACT's zijn opgenomen in de activiteitenlijst van het FAVV die terug te vinden is op de website van het FAVV: [www.favv.be](http://www.favv.be) > Thema's > Starters > ... Of ga rechtstreeks naar: > Activiteitenlijst FAVV en Activiteitenfiches) > Activiteitenfiches;

B2B: business to business; levering door de operator aan een andere operator;

B2C: business to consumer; levering door de operator rechtstreeks aan de consument;

FAVV: het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

HP-nummer: nummer van de vorm HP xxxx, dat door het FAVV toegekend wordt aan erkende of toegelaten hoevezuivelproducenten;

KB: koninklijk besluit;

LCE: lokale controle-eenheid.

## 5 Toelichting bij de toelating en erkenning voor hoevezuivelproducenten

Een hoevezuivelproducent is een operator die op zijn landbouwbedrijf melk produceert, deze tot zuivelproducten verwerkt en daarna in de handel brengt. Hierdoor is elke hoevezuivelproducent gebonden aan alle onderstaande regels.

### 5.1 Houden van dieren

Om hoevezuivelproducent te zijn, dient de operator melk te verwerken die op het eigen landbouwbedrijf<sup>1</sup> geproduceerd werd. Daarom dient elke hoevezuivelproducent, ongeacht een toelating of erkenning vereist is, **minstens één** van de volgende ACT's uit te oefenen en te **registreren** bij het FAVV:

- ACT 050 Boerderij – runderen  
PL42 – Landbouwbedrijf ; AC28 – Houden ; PR41 – Runderen (behalve vetmesten kalveren)
- ACT 052 Paardenhouder  
PL42 – Landbouwbedrijf ; AC28 – Houden ; PR156 – Eenhoevigen
- ACT 057 Boerderij – schapen en geiten  
PL42 – Landbouwbedrijf ; AC28 – Houden ; PR109 – Schapen en geiten

### 5.2 Productie van rauwe melk

Produceer van rauwe melk is een tweede minimumvereiste waaraan elke hoevezuivelproducent moet voldoen. Deze activiteit moet worden **geregistreerd** bij het FAVV onder de vorm van ACT Boerderij – melkproductie (PL42 – Landbouwbedrijf ; AC64 – Productie ; PR85 – Rauwe melk). Dit is een gevolgactiviteit van punt 5.1.

Daarnaast is aankoop van melk (onafhankelijk van de diersoort) bij andere bedrijven eveneens toegelaten, op voorwaarde dat op jaarbasis de totale hoeveelheid (in liters) aangekochte melk, lager ligt dan de hoeveelheid (aantal liters) melk, geproduceerd in het eigen landbouwbedrijf<sup>1</sup>. Bij aankoop van melk is de aangifte van minstens één van de volgende twee activiteiten hieronder en de aanvraag van de bijhorende toelating noodzakelijk:

- ACT 098 Koper rauwe melk van koe  
PL2 – Koper van melk ; AC4 – Kopen bij een producent ; PR87 – Melk van koeien  
Deze ACT is gekoppeld aan een toelating 4.1 – Koper van melk afkomstig van koeien
- ACT 099 Koper rauwe melk anders dan koe  
PL2 – Koper van melk ; AC4 – Kopen bij een producent ; PR86 – Melk van melkgevende dieren andere dan koeien  
Deze ACT is gekoppeld aan een toelating 4.2 – Koper van melk afkomstig van melkgevende dieren andere dan koeien

### 5.3 Productie en in de handel brengen van hoevezuivel

#### 5.3.1 Toelating of erkenning

Afhankelijk van de afzetmarkt moeten hoevezuivelproducenten voor 'de verwerking van melk op het bedrijf' ofwel over een toelating ofwel over een erkenning beschikken:

---

<sup>1</sup> Onder "eigen landbouwbedrijf" wordt verstaan dat het houden van dieren en de productie en verwerking van de melk op hetzelfde adres of in elkaars onmiddellijke nabijheid plaatsvinden. Deze activiteiten kunnen mogelijks onder een verschillend ondernemingsnummer vallen, maar behoren in principe wel tot één (familie)bedrijf of een kleine groep van maximaal 3 producenten.

- Toelating 4.3 – Inrichtingen waar melk wordt verwerkt op het bedrijf
- Erkenning 4.1 – Melkinrichtingen

Indien alle producten rechtstreeks aan de eindverbruiker verkocht worden (B2C), dient de operator over een **toelating 4.3** te beschikken. Deze verkoop kan zowel van ambulante als niet-ambulante aard zijn.

Indien de operator ook aan andere operatoren wil verkopen (B2B), kan diezelfde toelating volstaan indien de B2B-activiteit marginaal, lokaal en beperkt is of kan het nodig zijn om over een erkenning te beschikken. De levering van levensmiddelen van dierlijke oorsprong van een detailhandelszaak aan andere detailhandelszaken wordt in de volgende gevallen beschouwd als een marginale, lokale en beperkte activiteit<sup>2</sup>. Hiervoor volstaat een **toelating 4.3**:

- Indien de B2B-handel zich beperkt tot 30% van de jaaromzet, gelinkt aan de verkoop van levensmiddelen van dierlijke oorsprong, met levering aan andere detailhandelszaken die zich binnen een straal van 80 km<sup>3</sup> bevinden, of
- Indien de B2B-handel zich niet beperkt tot 30% van de jaaromzet, gelinkt aan de verkoop van levensmiddelen van dierlijke oorsprong, maar de levering maximaal twee detailhandelszaken betreft, die gevestigd zijn binnen een straal van 80 km<sup>3</sup> en tot dezelfde operator behoren als deze die levert.

Opgelet: in de bevoorradede detailhandelszaken mogen de levensmiddelen van dierlijke oorsprong enkel ter plaatse en aan de eindverbruiker worden geleverd of verkocht.

De vier ACT's die onder deze toelating 4.3 vallen, zijn:

- ACT 322 Boerderij – hoevezuivel rauwe melk koe  
PL42 – Landbouwbedrijf ; AC42 – Vervaardiging voor directe verkoop ; PR143  
– Zuivelproducten op basis van rauwe koemelk
- ACT 324 Boerderij – hoevezuivel melk koe  
PL42 – Landbouwbedrijf ; AC42 – Vervaardiging voor directe verkoop ; PR145  
– Zuivelproducten op basis van koemelk
- ACT 325 Boerderij – hoevezuivel melk ander dier dan koe  
PL42 – Landbouwbedrijf ; AC42 – Vervaardiging voor directe verkoop ; PR144  
– Zuivelproducten op basis van melk van andere dieren dan koeien
- ACT 323 Boerderij – hoevezuivel rauwe melk ander dier dan koe  
PL42 – Landbouwbedrijf ; AC42 – Vervaardiging voor directe verkoop ; PR142  
– Zuivelproducten op basis van rauwe melk van andere dieren dan koeien

Alle andere vormen van B2B-handel (andere dan de punten hierboven waarvoor een toelating 4.3 volstaat), waaronder de levering aan erkende inrichtingen, vereisen een **erkenning 4.1**. De ACT die onder deze erkenning 4.1 valt, is:

- ACT 094 Melkinrichting  
PL43 – Fabrikant ; AC40 – Vervaardiging of (opnieuw) onmiddellijk verpakken  
; PR141 – Zuivelproducten

### 5.3.2 *Aansluitende activiteit als detailhandel*

- Hoevezuivelproducenten met een toelating 4.3 die hun eigen (= zelf vervaardigde) producten verkopen, moeten hiervoor geen toelating 1.1 voor detailhandel hebben. De ambulante verkoop van eigen producten is eveneens impliciet aan de toelating

<sup>2</sup> Zie ook het document "Richtsnoer bij de implementatie van het koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne", dat terug te vinden is op de website van het FAVV (<https://favv-afscab.be/nl/hygienewetgeving> > Levensmiddelenhygiëne)), waarin de voorwaarden voor lokale, marginale en beperkte activiteit op nationaal grondgebied en in de buurlanden worden verduidelijkt.

<sup>3</sup> Voor inrichtingen gesitueerd in een geografische zone met specifieke of natuurlijke beperkingen zoals bepaald door de regionale wetgeving, wordt de straal van 80 km uitgebreid tot 200 km.

4.3. Wanneer de operator andere producten verkoopt (al dan niet ambulante), moet hij wel een **toelating 1.1** hebben:

- ACT 376 Detailhandel  
PL29 – Detailhandelaar ; AC96 – Niet-ambulante detailhandel ; PR52 – Levensmiddelen
- ACT 377 Ambulante detailhandel (levensmiddelen < 3 maanden)
- PL29 – Detailhandelaar ; AC94 – Ambulante detailhandel ; PR52 – Levensmiddelen ...

- Hoevezuivelproducenten met een erkenning 4.1 die zuivelproducten ter plaatse verkopen, moeten hiervoor geen **toelating 1.1** voor detailhandel hebben. Wanneer de operator andere producten ter plaatse verkoopt, moet hij wel een **toelating 1.1** hebben:

- ACT 376 Detailhandel  
PL29 – Detailhandelaar ; AC96 – Niet-ambulante detailhandel ; PR52 – Levensmiddelen
- ...

Indien verkoop van eigen/andere producten buiten de vestigingseenheid (bijv. (jaar)markt, kermis, ...):

- ACT 377 Ambulante detailhandel (levensmiddelen < 3 maanden)  
PL29 – Detailhandelaar ; AC94 – Ambulante detailhandel ; PR52 – Levensmiddelen
- ...

### 5.3.3 Aansluitende activiteit als beheerder van een distributieautomaat

- Verkoop aan de eindconsument via een distributieautomaat is impliciet aan een toelating 4.3 indien aan bepaalde voorwaarden voldaan is. Deze voorwaarden zijn terug te vinden in de activiteitenfiches op de website van het FAVV. Indien niet aan de voorwaarden wordt voldaan, is een **toelating 1.1** nodig (\*):
  - ACT 380 Beheerder van distributieautomaten  
PL39 – Beheerder van distributieautomaten ; AC95 – Detailhandel als bijkomstige activiteit ; PR52 – Levensmiddelen
- Verkoop aan de eindconsument van zuivelproducten via een distributieautomaat in de onmiddellijke nabijheid is impliciet aan een erkenning 4.1. In andere gevallen, is een **toelating 1.1** nodig (\*):
  - ACT 380 Beheerder van distributieautomaten  
PL39 – Beheerder van distributieautomaten ; AC95 – Detailhandel als bijkomstige activiteit ; PR52 – Levensmiddelen

(\*) Bij sommige activiteiten zoals bijv. detailhandel is een distributie-automaat impliciet; lees hiervoor de activiteitenfiches.

### 5.3.4 Aansluitende activiteit voor horeca

- Operatoren die een horeca-activiteit hebben moeten over de **toelating 1.1** beschikken:
  - ACT 018 Eetgelegenheid  
PL92 – Eetgelegenheid ; AC66 – Productie en distributie ; PR152 – Maaltijden
  - ACT 023 Ambulante eetgelegenheid  
PL88 – Ambulant voertuig ; AC66 – Productie en distributie ; PR152 – Maaltijden

## 5.4 HP-nummer

Hoevezuivelproducenten met een erkenning of een toelating beschikken over een HP-nummer als erkennings- of respectievelijk toelatingsnummer.

Erkennings- en toelatingsnummers worden toegekend door het FAVV.

Opmerking:

- Hoevezuivelproducenten met een erkenning moeten de in de handel gebrachte producten voorzien van een identificatiemerk dat bestaat uit een ovale omranding met in het bovenste deel BE of België, in het midden het erkenningsnummer van de producent (HP-nummer) en in het onderste deel EU<sup>4</sup>.
- Hoevezuivelproducenten met een toelating die hun toelatingsnummer (HP-nummer) op de verpakking willen aanbrengen, mogen dit enkel indien dit afgebeeld wordt op een andere manier dan een identificatiemerk (zoals hierboven beschreven). Het gebruik van een ovaal is toegelaten maar de vermeldingen "BE" en "EU<sup>4</sup>" mogen er niet opstaan.

## 6 Gebruik van de autocontrolelegidsen

Volgende autocontrolelegidsen kunnen gebruikt worden **voor de activiteit (hoeve)zuivelproducent** (de specifieke B2C-gidsen zijn hier terug te vinden: [www.favv.be](http://www.favv.be) > Thema's > Controles door het FAVV en interne controles door bedrijven > Interne controles door bedrijven > Generieke autocontrolelegids in de sector business to consumer > Gidsen voor autocontrole in de sector B2C):

- G-002: Gids autocontrolesysteem zuivelindustrie,
- G-007: Gids voor de invoering van een autocontrolesysteem voor de detailhandel in voedingswaren,
- G-023: Gids voor de invoering van een autocontrolesysteem in de horecasector,
- G-034: Autocontrolelegids voor de productie en verkoop van zuivelproducten op het landbouwbedrijf,
- G-044: Generieke autocontrolelegids voor de B2C-sector.

De gids G-002 heeft in hoofdzaak betrekking op alle Belgische zuivelbedrijven ("conventionele zuivelfabrieken") die erkend zijn volgens het KB van 16/01/2006 en is van toepassing op de hoevezuivelproducenten met erkenning die niet onder het toepassingsgebied van de gids G-034 vallen.

De gids G-034 heeft betrekking op alle landbouwbedrijven die op hun bedrijf melk produceren, de melk verwerken en zuivelproducten in de handel brengen, met uitzondering van de operatoren die 100% van hun productie B2B verkopen en die dus onder de gids G-002 vallen.

De gids G-044 is van toepassing op hoevezuivelproducenten met een toelating 4.3, ook als zij "marginaal, lokaal en beperkt" leveren in een B2B-circuit.

Bovenop de activiteit als (hoeve)zuivelproducent waarvoor voorgaande gidsen (G-002, G-034 of G-044) geldig zijn, kan de operator eventueel ook nog een **detailhandel of horeca-activiteit** hebben. Voor deze twee specifieke activiteiten (detailhandel en horeca) kan er gebruik gemaakt worden van gidsen G-007, G-023 of G-044. Deze gidsen worden in dat geval toegepast samen met de gidsen G-002, G-034 of G-044.

---

<sup>4</sup> "EG" is nog toegelaten voor producten die vóór 01/01/2029 op de markt worden gebracht (zie: Gelegerde verordening (EU) 2024/1141, <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/del/2024/1141/oj>)

- De gidsen G-007 en G-044 hebben betrekking op hoevezuivelproducenten die naast eigen producten ook nog andere producten verkopen. De gidsen zijn enkel van toepassing voor het deel detailhandel.
- De gidsen G-023 en G-044 hebben betrekking op hoevezuivelproducenten die een horeca-activiteit uitoefenen.

Het gebruik van deze gidsen wordt verduidelijkt aan de hand van onderstaande tabel.

Hoevezuivelproducent met toelating 4.3	G-034 <b>OF</b> G-044
Hoevezuivelproducent met erkenning 4.1	In geval van minder dan 100% omzet zuivelproducten als B2B-handel: G-034
	In geval van 100% omzet zuivelproducten als B2B-handel: G-002
Conventionele zuivelfabriek	G-002
Hoevezuivelproducent met detailhandel (toelating 1.1)	G-007 <b>OF</b> G-044 voor hun detailhandel-activiteit
Hoevezuivelproducent met horeca-activiteit (toelating 1.1)	G-023 <b>OF</b> G-044 voor hun horeca-activiteit

## 7 Bijlagen

**Bijlage 1:** Beslissingsboom voor hoevezuivelproducenten om te bepalen of de operator over een toelating of een erkenning moet beschikken.

## 8 Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf*	Reden en omvang van de revisie
1.0	14/11/2013	Originele versie
2.0	22/10/2014	- Publicatie van het KB van 13 juli 2014 - Aanpassing aan terminologie gebruikt op de website
3.0	13/12/2017	- Publicatie G-044 - Wijziging toekenning HP-nummer - Herformuleren
4.0	18/05/2018	Toevoegen activiteiten en gebruik van gidsen
4.1	<b>Datum van publicatie</b>	- Herformuleren - Aanpassing aanvraag activiteit 'koper van melk' (KB van 29 augustus 2021) - Aanpassing detailhandel impliciet bij erkenning 4.1